
รายงานการประเมินความเสี่ยง
การทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

คำนำ

การส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบภาครัฐ เป็นหน้าที่ของทุกส่วนราชการจะต้องตระหนักและดำเนินการ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ให้ความสำคัญ ผลักดัน และกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเรื่องการทุจริตในองค์กร ทุกหน่วยงานจะต้องรณรงค์ กำกับติดตามเพื่อปลูกฝังจิตสำนึก ปรับฐานความคิดของบุคลากรภายในหน่วยงาน และเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้

ในการนี้ เพื่อให้การป้องกันการทุจริตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีจึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ ประเมิน และกำหนดกิจกรรมการดำเนินการจัดการความเสี่ยงที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือและกรอบแนวทางในการบริหารต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	1
ส่วนที่ 2 หลักเกณฑ์และการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	2
หลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง	2
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2563	4
การจัดการความเสี่ยงการทุจริต	7

ส่วนที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ด้วยปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมเกี่ยวกับหน่วยงานภาครัฐที่มีการดำเนินงานที่ไม่โปร่งใส มีการบริหารงานอย่างไม่มีคุณธรรมและจริยธรรม รวมไปถึงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อประเทศอย่างมหาศาล ทำให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบดังกล่าว จึงได้มีแนวคิดในการพัฒนาเครื่องมือที่จะบังคับระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐขึ้น และพัฒนาเป็นระบบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีเนื้อหาการสำรวจเกี่ยวกับการดำเนินงานที่มีคุณธรรมและความโปร่งใส การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามจรรยาบรรณการบริหารงานอย่างมีจริยธรรม ตลอดจนการจ่ายหรือเรียกรับสินบนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการทุจริตหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ตระหนักเห็นความสำคัญของปัญหาเหล่านี้ และพร้อมที่จะส่งเสริมการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นแก่องค์กร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์หาความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน และร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว
2. เพื่อให้ผู้บริหารรับทราบถึงความเสี่ยงจากการเกิดทุจริตที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ให้สามารถป้องกันและแก้ไขได้อย่างทันที่
3. เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานตระหนัก และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างสุจริตตามหลักธรรมาภิบาล

ส่วนที่ 2

หลักเกณฑ์และการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หลักเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริต ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ตารางที่ 1 เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

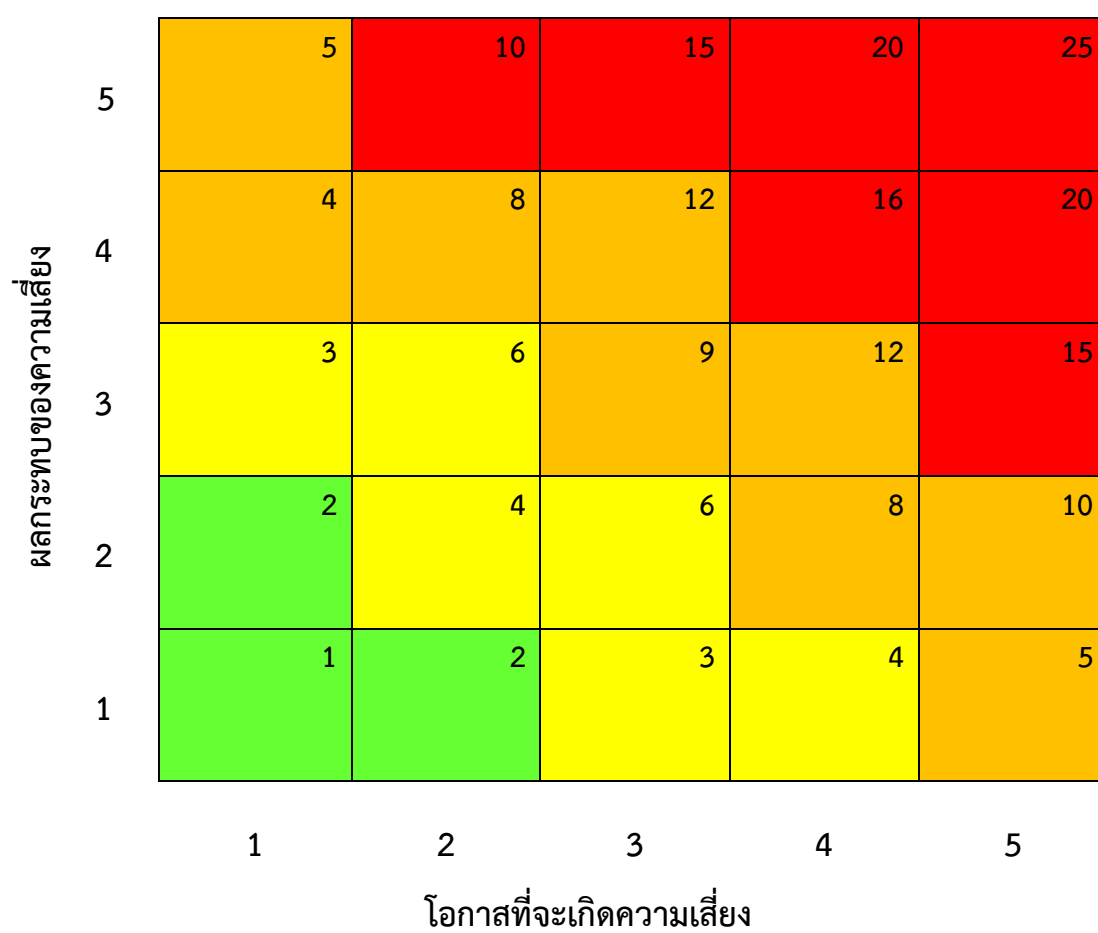
ตารางที่ 2 เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

ระดับ	ความรุนแรงของผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน มากกว่าร้อยละ 80
4	สูง	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน ร้อยละ 61 - 80
3	ปานกลาง	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน ร้อยละ 41 - 60
2	น้อย	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน ร้อยละ 21 - 40
1	น้อยมาก	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน ไม่เกินร้อยละ 20

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ รายละเอียดดังตารางที่ 3 และภาพที่ 1

ตารางที่ 3 ระดับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	สีสัญลักษณ์
4	สูงมาก	15 – 25 คะแนน	■
3	สูง	9 – 14 คะแนน	■
2	ปานกลาง	4 – 8 คะแนน	■
1	น้อย	1 – 3 คะแนน	■

ภาพที่ 1 แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ตารางที่ 4 การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

พันธกิจ/ ภารกิจ/ เป้าหมาย	ประเด็นความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ส่วนงานที่ เกี่ยวข้อง
		โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	ลำดับ ความ เสี่ยง	
พันธกิจ: ผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีทัศนคติที่ดีเป็นพลเมืองดีในสังคม และมีสมรรถนะตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต	1. การใช้อำนาจหน้าที่ของความเป็นอาจารย์ผู้สอนในการเรียกรับผลประโยชน์แก่นักศึกษา เพื่อแลกกับผลการเรียน	3	5	15 (สูงมาก)	2	1. คณะครุศาสตร์ 2. คณะ วิทยาศาสตร์ 3. คณะ มนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ 4. คณะเทคโนโลยี 5. คณะวิทยาการ จัดการ 6. บัณฑิตวิทยาลัย 7. สำนักวิชาศึกษา ทั่วไป
พันธกิจ: วิจัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ มุ่งเน้นการบูรณาการเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม	1. การขอทุนวิจัยซ้ำซ้อน	3	5	15 (สูง)	3	สถาบันวิจัยและ พัฒนา

พันธกิจ/ ภารกิจ/ เป้าหมาย	ประเด็นความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ส่วนงานที่ เกี่ยวข้อง
		โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	ลำดับ ความ เสี่ยง	
พันธกิจ: พัฒนาท้องถิ่น ตามศักยภาพ สภาพปัญหา และความ ต้องการที่ แท้จริงของ ชุมชน โดย การถ่ายทอด องค์ความรู้ เทคโนโลยี และน้อมนำ แนว พระราชดำริสู่ การปฏิบัติ	1. การเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายใน การบริการวิชาการไม่เป็นจริง	4	4	16 (สูงมาก)	1	ผู้รับผิดชอบดูแล โครงการบริการ วิชาการ
พันธกิจ: สร้างเครือข่าย ความร่วมมือ กับทุกภาค ส่วนเพื่อการ พัฒนาท้องถิ่น และเสริมสร้าง ความเข้มแข็ง ของผู้นำชุมชน ให้มีคุณธรรม และความ สามารถใน การบริหารงาน เพื่อประโยชน์ ต่อส่วนรวม	ถูกภาคีเครือข่ายยื่นข้อ ร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับการ ทุจริตและประพฤติมิชอบของ บุคลากรมหาวิทยาลัย	3	5	15 (สูง)	4	ทุกหน่วยงาน

พันธกิจ/ ภารกิจ/ เป้าหมาย	ประเด็นความเสี่ยง	การประเมินความเสี่ยง				ส่วนงานที่ เกี่ยวข้อง
		โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความ เสี่ยง	ลำดับ ความ เสี่ยง	
พันธกิจ: บริหารจัดการ ทรัพยากร ภายใน มหาวิทยาลัย อย่างมี ประสิทธิภาพ ด้วยหลัก ธรรมาภิบาล พร้อมรองรับ บริบทการ เปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดการ พัฒนาอย่าง ต่อเนื่องและ ยั่งยืน	1. นำเวลาการปฏิบัติราชการ ไปรับงานพิเศษอื่น ๆ นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายจาก มหาวิทยาลัย	4	3	12 (สูง)	7	ทุกหน่วยงาน
	2. การกำหนดขอบเขตงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะของพัสดุที่เอื้อต่อผู้ขาย หรือผู้รับจ้างรายนั้น ซึ่งเป็น พวกพ้อง หรือมีส่วนได้ส่วน เสียกับผู้กำหนดกำหนด ขอบเขตงานหรือรายละเอียด คุณลักษณะพัสดุนั้น ให้ ได้เปรียบหรือชนะผลการ เสนอราคา	3	4	12 (สูง)	5	ทุกหน่วยงาน
	3. การนำรถราชการไปใช้ใน กิจส่วนตัว หรือนำรถราชการ ไปใช้นอกเส้นทาง นอกเหนือจากการปฏิบัติงาน ให้แก่มหาวิทยาลัย ทำให้มี การเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเกิน ความจำเป็น	3	4	12 (สูง)	6	ทุกหน่วยงาน

การจัดการความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากที่มหาวิทยาลัยได้วิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยงแล้ว มหาวิทยาลัยได้นำเอาประเด็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง และสูงมาก มาจัดการความเสี่ยงนั้น เพื่อควบคุมให้ระดับความเสี่ยงลดลง หรืออยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งมาตรการ และวิธีการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการทุจริตของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

1. ผู้บริหาร และหน่วยงานทุกภาคส่วนของมหาวิทยาลัยร่วมกันกำหนดแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 แล้วเผยแพร่ให้ทุกคนในองค์กรทราบ และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้

2. ควบคุม กำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามมาตรการโดยเคร่งครัด เพื่อป้องกันการทุจริตที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1) ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เรื่อง นโยบายแนวทางการปฏิบัติป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

2) ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เรื่อง มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต

3) ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เรื่อง มาตรการ ส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

4) ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เรื่อง นโยบายแนวทางการปฏิบัติป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

3. ควบคุม กำกับดูแลให้บุคลากรรับทราบ และปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ พ.ศ. 2560 และระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด

4. จัดอบรม หรือประชุมชี้แจงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
๖๔ ถนนทหาร ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐
โทรศัพท์ ๐๔๒-๒๑๑๐๔๐ โทรสาร ๐๔๒-๒๔๑๔๑๘
www.udru.ac.th